

ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี

Factors Causing Recidivism in Narcotics Cases of the Inmates Udon Thani Central Prison

ภานุวัฒน์ มีเพียร และ บุญเหลือ บุปผามาลา

วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

Panuwat Meepien and Boonluae Bubphamala
Pitchayabundit College, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nuspong.ggg@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดชายต้องโทษจำคุกครั้งที่ 2 ขึ้นไปในคดียาเสพติด ภายในเรือนจำกลางอุดรธานี จำนวน 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยทดสอบสมมติฐานหาความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า

ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านครอบครัว อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการต้องโทษในครั้งก่อน ด้านชุมชนและสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

การเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า ผู้ต้องขังที่มีอาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ประเภทของยาเสพติด ฐานความผิด และกำหนดโทษจำคุกต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ต้องขังที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ต้องขังที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคบเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ต้องขังที่มีจำนวนครั้งต้องโทษจำคุกต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเศรษฐกิจ และด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

แนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ควรมีการฝึกอาชีพให้ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง หรือหลากหลายสาขาอาชีพมากขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริงภายหลังพ้นโทษ และควรมีการจัดอบรมโปรแกรมปรับทัศนคติของผู้ต้องขังเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและครอบครัวขณะต้องโทษอยู่ในเรือนจำ รวมถึงจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวให้มีความรักความเข้าใจกันมากขึ้น

คำสำคัญ : การกระทำผิดซ้ำ; คดียาเสพติด; ผู้ต้องขังเรือนจำกลาง

Abstracts

Research study on Factors causing recidivism in drug cases among inmates of Udon Thani Central Prison The main objective was to study the factors contributing to recidivism in drug cases among inmates of Udon Thani Central Prison. The samples used in this research were Male inmates in decisive cases face a second or more sentence of imprisonment for drug offenses. There were 292 people in Udon Thani Central Prison. The research instrument was a questionnaire. Processed with a computer program The statistics used to analyze the data consisted of percentage, mean, standard deviation. One-way ANOVA was analyzed by testing the hypothesis to find a statistically significant difference at the .05 level.

Factors causing recidivism in drug cases among inmates of Udon Thani Central Prison Overall, it was at a moderate level. And when considering each aspect, it was found that the number one factor causing recidivism was the economy at a high level, followed by the family at a high level. As for penalties in the past Community and Society Occupational and the aspect of friendship are at a moderate level, respectively.

Comparison of factors contributing to recidivism in drug cases among inmates of Udon Thani Central Prison with different personal characteristics, it was found that inmates who had a career before sentence income before punishment Different types of narcotics, offenses and imprisonment There are factors that cause recidivism. Overall and in each aspect no different inmates of different ages There are factors that cause recidivism. The overall picture is no different. When considering each aspect, it was found that the occupation The difference was statistically significant at the .05 level. There are factors that cause recidivism. The overall picture is no different. When considering each aspect, it was found that the relationship of friends There was a statistically significant difference at the .05 level and inmates with different numbers of prison sentences. There are factors that cause recidivism. Overall, the difference was statistically significant at the .05 level. When considering each

aspect, it was found that economic and occupational aspects There was a statistically significant difference at the .05 level.

Guidelines for preventing recidivism in drug cases among inmates of Udon Thani Central Prison There should be vocational training to meet the needs of the inmates. or more professional fields in order for inmates to be able to actually pursue a career after the sentence is released And there should be a training program to adjust the attitudes of inmates about the impact they have on themselves and their families while in prison. Including activities to build relationships between family members to have more love and understanding.

Keywords : Repeat Offenses; Drug Cases; Central Prison Inmates

บทนำ

ปัญหายาเสพติดในปัจจุบันมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัญหานี้ก่อให้เกิดความเสียหายต่าง ๆ ทั้งผู้เสพ ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะขยายตัวต่อเนื่องตามสภาพความเจริญทาง เศรษฐกิจและสังคม และยังพบอีกว่ากลุ่มผู้เสพยาเสพติดมีการแพร่ระบาดขยายฐานจากกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ผู้ขับรถยนต์ และเกษตรกร ไปสู่กลุ่มผู้ว่างงาน กลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และเด็ก ทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสีย พลเมืองไปเป็นจำนวนมากเพราะยาเสพติดได้ทำลายทั้งสุขภาพและอนาคต ตลอดจนถึงขั้นการสูญเสียชีวิต อนึ่ง ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่บั่นทอนเสถียรภาพของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของ ชาติ อันเป็นผลให้ประเทศต้องสูญเสียปัจจัยการผลิตในส่วนที่เป็นกำลังทางด้านบุคคลและกำลังทรัพย์เป็น จำนวนมาก รวมทั้งก่อให้เกิดอาชญากรรม ตลอดจนทำลายวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมและประเทศชาติ (บุรฉัตร จันทร์แดง, 2560 : 1)

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมไว้ในเรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ ทั้งหมด จำนวน 346,170 คน เป็นผู้ต้องขังคดียาเสพติด จำนวน 280,504 คน คิดเป็นร้อยละ 81.03 ซึ่งเมื่อเทียบกับ จำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำของต่างประเทศแล้ว ประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำมากเป็นอันดับ 6 ของโลก เป็นอันดับ 3 ของเอเชีย และเป็นอันดับ 1 ของอาเซียน ในขณะที่ความจุของเรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศสามารถรองรับจำนวนผู้ต้องขังได้ประมาณ 254,302 คน อีกประการหนึ่งปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ มีสาเหตุมาจากการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ โดยมีอัตราการกระทำผิดซ้ำและถูกส่งกลับเข้าในเรือนจำภายใน 1 ปี คิดเป็น ร้อยละ 17 กลับเข้าเรือนจำภายใน 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 28 และกลับเข้าเรือนจำภายใน 3 ปี คิด เป็นร้อยละ 36 ของผู้พ้นโทษทั้งหมดในช่วงปี พ.ศ. 2556-2562 (สรุปข้อมูลผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์, 1 พฤศจิกายน 2563)

เรือนจำกลางอุดรธานี เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยมีแนวทางการควบคุมผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยาสมัยใหม่ และข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำตามแนวทางของสหประชาชาติ โดยยึดหลักตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เรือนจำกลางอุดรธานี มีอำนาจควบคุมผู้ต้องขังที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 30 ปี ในเขตอำนาจศาลจังหวัดอุดรธานี และศาลแขวงอุดรธานี ในปัจจุบันมีผู้ต้องขังอยู่ในการควบคุม จำนวน 4,787 คน เป็นชาย 4,241 คน เป็นหญิง 546 คน (ข้อมูลฝ่ายทัณฑปฏิบัติ เรือนจำกลางอุดรธานี, วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563) ส่วนมากเป็นผู้ต้องขังกระทำผิดในคดีอาชญากรรม เนื่องจากจังหวัดอุดรธานี มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการศึกษา รวมทั้งมีประชากรจากจังหวัดใกล้เคียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประชากรของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป.ลาว เข้ามาอยู่อาศัยและทำงานเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาด้านอาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรมอย่างแพร่หลาย ทั้งการกระทำผิดครั้งแรกและการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่พ้นโทษนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น

ปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษกลับมากระทำผิดซ้ำเกิดจากปัจจัยหลักในการดำรงชีวิต และความไม่มั่นคงในชีวิต ปัจจัยหลัก คือ ด้านเศรษฐกิจ การเงิน อาชีพ ส่วนรองลงมาคือด้านปัจจัยสี่ของมนุษย์ ผู้ต้องขังจึงเลือกกระทำผิดเพื่อสนองตอบความต้องการของตัวเอง หลายรายหลงผิดทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด (นภา อินธิบาล, 2562 : 74-75) ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมไม่จะเป็นด้านครอบครัว สังคมและชุมชน การคบเพื่อน เศรษฐกิจ ล้วนส่งผลให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมได้ทั้งสิ้น (นุชนาฏ มุกระ, 2554 : 57) ดังนั้นทุกปัญหาจึงมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ เช่น ในด้านครอบครัว ผู้ปกครองที่ไม่ให้ความไว้วางใจแก่ผู้พ้นโทษ ทำให้ผู้พ้นโทษขาดความรักความอบอุ่น เมื่อเกิดปัญหาจึงไม่สามารถปรึกษาครอบครัวได้ จึงหันกลับไปคบหากับเพื่อนกลุ่มเดิมที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รวมถึงบุคคลในสังคมที่ไม่ให้ออกาสแก่ผู้พ้นโทษ มีการตราบาปว่าเคยผ่านคุกตารางมาและไม่อยากให้เข้ามาอยู่อาศัยในสังคมและชุมชน เพราะเกรงกลัวว่าจะก่ออาชญากรรมขึ้น ทำให้ผู้พ้นโทษเกิดความคับข้องใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น และหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก แต่เหตุปัจจัยในการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมดังกล่าว ยังไม่เคยมีการศึกษาวิจัยในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีเลย

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของเรือนจำกลางอุดรธานี ปฏิบัติงานในฝ่ายจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง มีหน้าที่ในการควบคุม แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคมตามนโยบายกรมราชทัณฑ์ จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ในด้านต่าง ๆ และศึกษาแนวทางในป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรม เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนป้องกันการกระทำผิดซ้ำและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ทำการวิจัยได้แก่ ปัจจัยในการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดชายต้องโทษจำคุกครั้งที่ 2 ขึ้นไปในคดียาเสพติด ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางอุดรธานี จำนวน 1,076 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดชายต้องโทษจำคุกครั้งที่ 2 ขึ้นไปในคดียาเสพติด โดยวิธีการหากลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 292 คน วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบง่าย (Simple Sampling) โดยการนำรายชื่อผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มประชากรจำนวน 1,076 คน มาจัดตารางใส่ลำดับตัวเลข จากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างตามระยะช่วงห่างลำดับตัวเลข 3 ลำดับ เริ่มจากลำดับที่ 1 ไปจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 292 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ประเภทของยาเสพติดที่เกี่ยวข้อง ฐานความผิด กำหนดโทษจำคุก และจำนวนครั้งต้องโทษจำคุก
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำประกอบด้วย ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านเศรษฐกิจ ด้านชุมชนและสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการต้องโทษในครั้งก่อน
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - กรกฎาคม 2564 รวมระยะเวลา 6 เดือน
5. ขอบเขตด้านพื้นที่ ภายในพื้นที่เรือนจำกลางอุดรธานี เลขที่ 64 ถนนศรีสุข ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร คือ ผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดชายต้องโทษจำคุกครั้งที่ 2 ขึ้นไป คดียาเสพติดในเรือนจำกลางอุดรธานี จำนวน 1,076 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (1973) โดยนำจำนวนประชากรแทนค่าตามสูตรของ จะได้กลุ่มตัวอย่าง 292 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ประเภทของยาเสพติดฐานความผิด กำหนดโทษจำคุก และจำนวนครั้งต้องโทษจำคุก ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ มีข้อความจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านเศรษฐกิจ ด้านชุมชนและสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการต้องโทษในครั้งก่อน มีข้อความจำนวน 29 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ให้น้ำหนัก 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 1 เป็นเกณฑ์การวัดระดับความสำคัญของปัจจัยตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert, Five Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำได้โดยเสรี

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ดร.ชาญยุทธ หาญชนะ ผศ.ดร.โกศล สอดส่อง และนายเต จิมหลวง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและจุดประสงค์ (Index to item objective congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความ แล้วนำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง
3. นำแบบสอบถามดังกล่าวที่ได้ทำการปรับปรุงแล้วไปทดลองจัดเก็บข้อมูล (Try out) กับผู้ต้องขังคดียาเสพติด เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 30 คน โดยมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากวิทยาลัยพณิชยบัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือรับรองจากวิทยาลัยเสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำกลางอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

3. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้สุ่มจากประชากรไว้แล้ว พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม โดยให้โอกาสผู้ตอบแบบสอบถามได้กรอกแบบสอบถามอย่างอิสระ

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 292 ชุด แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาลงรหัสข้อมูลที่เป็นตัวเลขและนำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) นำเสนอในรูปแบบตารางและบรรยายประกอบ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ประเภทของยาเสพติด ฐานความผิด กำหนดโทษจำคุก และจำนวนครั้งต้องโทษจำคุก ประกอบตาราง สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

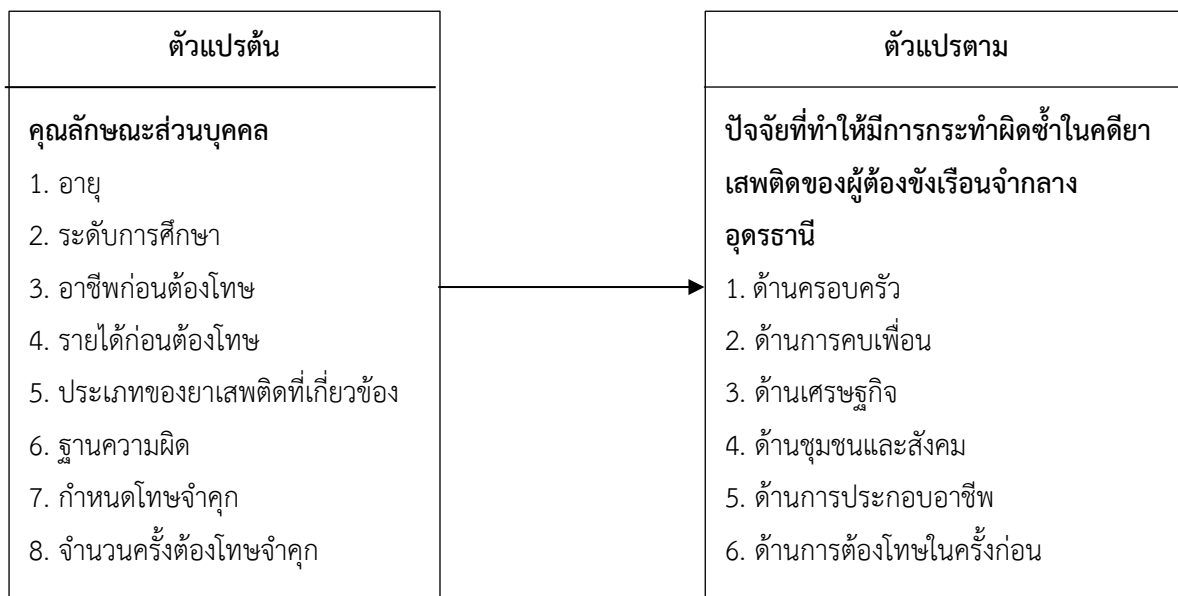
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านเศรษฐกิจ ด้านชุมชนและสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการต้องโทษในครั้งก่อน ประกอบตาราง สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน ประกอบตารางสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ One-way ANOVA หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least significant difference test)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด และเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ของผู้ต้องขังที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กรอบแนวคิดดังนี้ ตัวแปรต้น ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ประเภทของยาเสพติด ฐานความผิด กำหนดโทษจำคุก และจำนวนครั้งต้องโทษจำคุก (นภา อินธิบาล, 2562 : 74-75) ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านเศรษฐกิจ ด้านชุมชนและสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการต้องโทษในครั้งก่อน (นุชนาฏ มุกระ, 2554 : 57)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 42.46 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 43.49 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้างทั่วไป จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 51.37 มีรายได้ก่อนต้องโทษต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 31.51 ต้องโทษในคดียาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 84.93 ฐานความผิดครอบครองเพื่อจำหน่าย จำนวน 156 คน

คิดเป็นร้อยละ 53.42 มีกำหนดโทษจำคุก 1 ปีขึ้นไปถึง 5 ปี จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25 และส่วน
ใหญ่จำคุกครั้งที่ 2 จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 78.76

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวม

ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรม ของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านครอบครัว	3.63	0.67	มาก	2
2. ด้านการคบเพื่อน	2.87	0.57	ปานกลาง	6
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.99	0.85	มาก	1
4. ด้านชุมชนและสังคม	3.21	0.72	ปานกลาง	4
5. ด้านการประกอบอาชีพ	3.11	0.63	ปานกลาง	5
6. ด้านการต้องโทษในครั้งก่อน	3.26	0.70	ปานกลาง	3
รวม	3.34	0.38	ปานกลาง	

2. ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี โดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้าน
เศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ด้านครอบครัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$,
S.D. = 0.67) ด้านการต้องโทษในครั้งก่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.70) ด้านชุมชนและ
สังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.72) ด้านการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$,
S.D. = 0.57)

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังเรือนจำกลาง
อุดรธานี ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

3.1 ผู้ต้องขังที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ต้องขังที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคบเพื่อนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้ต้องขังที่มีอาชีพก่อนต้องโทษต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 ผู้ต้องขังที่มีรายได้ก่อนต้องโทษต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.5 ผู้ต้องขังที่มีประเภทของยาเสพติดต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี โดยพบว่ามีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

4.1 เรือนจำควรฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง เพราะไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดประโยชน์แก่ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษ

4.2 ควรอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับด้านเกษตรกรรม ซึ่งจะสอดคล้องการวิถีชีวิตในชุมชนและสังคมมากขึ้น เช่น การขยายพันธุ์พืช การทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

4.3 ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติด รวมถึงกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.4 ควรแนะแนวทางในการอยู่ร่วมกับสังคมภายหลังจากพ้นโทษ

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือด้านครอบครัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.67) อิทธิพลของปัจจัยด้านครอบครัว ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งของจังหวัด แม่ฮ่องสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานแรกที่สุดและมีความสำคัญยิ่งของสังคม เพราะสถาบันที่เป็นจุดเริ่มต้นของ สถาบันทั้งหลายในอดีตก่อนนั้นสถาบันครอบครัว ทำหน้าที่เป็นทั้งสถาบันการศึกษา สถาบันเศรษฐกิจ และสถาบันการปกครอง หรืออธิบาย ได้ว่าสถาบัน ครอบครัวทำหน้าที่ให้การศึกษาและความรู้ แต่ในปัจจุบัน

สถาบันการศึกษาและสถาบันเศรษฐกิจ ได้เข้ามามี บทบาทปฏิบัติหน้าที่แทนสถาบันครอบครัวในด้านการให้ การศึกษาแก่สมาชิกของสังคม และผลิตเครื่องอุปโภค และบริโภคขึ้นจำหน่ายแก่สมาชิกในสังคม บทบาทใน ด้านดังกล่าวของสถาบันครอบครัวจึงลดลงไป ปัญหาการ กระทำผิดต่างๆ สถาบันครอบครัวจึงมีเป็นส่วน สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเกิดปัญหานั้นๆ ซึ่งเมื่อประสบปัญหาคน ในครอบครัวไม่ช่วยหาแนว ทางแก้ไขปัญหา ในทางที่ถูกต้อง ไม่เคยให้ความช่วยเหลือกำลังใจ ซึ่งเกิดจากการไม่มี ความผูกพันกับครอบครัวและญาติพี่น้อง คนในครอบครัวไม่มีความเข้าใจ สนใจ และเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน จึง ทำให้เมื่อจะทำในสิ่งที่ผิดจะไม่เคยนึกถึง ผลที่จะเกิดขึ้นกับคนในครอบครัวเป็นลำดับแรก โดยสิ่งเหล่านี้เกิดจาก การขัดแย้ง/โต้แย้ง กับบิดา-มารดา หรือ ผู้ปกครอง ทำให้มีความรู้สึกขาดความอบอุ่นจากครอบครัว คิดว่าพ่อแม่ รักลูกทุกคนไม่เท่ากัน จึงเป็น ส่วนที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ อิทธิพลของปัจจัยด้าน ครอบครัว ส่งผลต่อการกระทำผิด ซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาค้นคว้า (นุชนาฏ มุกระ, 2554 : 57) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังดังกล่าว มาจากปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อม ทั้งด้านครอบครัว สังคม ชุมชน การคบเพื่อน และเศรษฐกิจ คือ ด้านครอบครัว หาก ครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทำให้ง่ายต่อการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน สามารถอธิบายตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้ดังนี้

2.1 อายุ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (นภา อินธิบาล, 2562 : 74-75) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด: กรณีศึกษาเรือนจำกลางชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล อายุ ไม่มีสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด: กรณีศึกษาในเรือนจำกลางชลบุรี และยังสอดคล้องการศึกษาของ (วีระชัย เหล่าลงอินทร์ และคณะ, 2552: 89) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีอายุแตกต่างกัน มีการกระทำความผิดซ้ำไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้ต้องขังทุกช่วงอายุมีการ กระทำผิดซ้ำที่ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีทั้งในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ผู้ใช้แรงงาน ที่เป็นกลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ จึงทำให้ทุกช่วงอายุมีโอกาสที่จะเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ และจากศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่อายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.46 รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.33 ซึ่งตามกฎหมายได้มีการกำหนดอายุของบุคคลที่กระทำผิดแล้วเข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรมและถูกส่งเข้าควบคุมตัวในเรือนจำต้องมีอายุ 18 ปีขึ้นไป ดังนั้น เมื่อกระทำผิดครั้งแรกในช่วงอายุ

18-20 ปี ศาลอาจใช้ดุลพินิจลดโทษให้ ทำให้ระยะเวลาต้องโทษจำคุกน้อยลง และพ้นโทษตามกำหนดในครั้งแรกเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (วัชรศพล มนต์มณีรัตน์, 2555 : 72) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลที่กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า การกระทำผิดครั้งแรกอยู่ระหว่างอายุ 15-20 ปี ในคดียาเสพติด แสดงให้เห็นว่า การกระทำผิดครั้งแรกจะอยู่ในช่วงต่ำกว่า 21 ปี และมีการกระทำผิดซ้ำในช่วงอายุ 21 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

2.2. ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ (วีระชัย เหล่าลงอินทร์ และคณะ, 2552 : 89) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังพบว่า ระดับการศึกษา มีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาอาจเนื่องมาจาก วุฒิการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต คือใช้ในการสมัครงานเข้าทำงานเพื่อให้มีรายได้เข้ามาเลี้ยงตนเองและครอบครัว หากผู้ต้องขังมีการศึกษาต่ำกว่าที่กำหนดก็ไม่สามารถสมัครเข้าทำงานที่เงินเดือนสูง ๆ ได้ หรือหากมีระดับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น แต่มีคู่แข่งในการสมัครเข้าทำงานจำนวนมากทำให้โอกาสในการได้งานเงินเดือนสูง ๆ ก็น้อยเช่นกัน ทำให้ต้องมาสมัครงานในตำแหน่งที่ต่ำกว่าวุฒิการศึกษาที่ตนมี ดังนั้นโอกาสในการกระทำผิดซ้ำจึงไม่แตกต่างกัน และจากศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.49 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 33.91 ทำให้มีโอกาสกระทำผิดได้ง่าย

2.3 อาชีพก่อนต้องโทษ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีอาชีพก่อนต้องโทษต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (วีระชัย เหล่าลงอินทร์ และคณะ, 2552 : 89) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีอาชีพก่อนต้องโทษแตกต่างกันมีการกระทำความผิดซ้ำไม่แตกต่าง อาจเนื่องจาก ผู้ต้องขังทุกอาชีพเข้าใจผิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของยาเสพติด ว่าสามารถช่วยให้ทำงานได้ดีขึ้น มีความอดทนมากขึ้น สามารถคลายความเครียดได้ รวมถึงกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่เข้าใจว่าเมื่อเสพแล้วคิดว่าจะช่วยให้อ่านหนังสือได้มากและความจำดีขึ้น จนเกิดการติดยาเสพติดในที่สุด สอดคล้องกับทฤษฎีของ นภาอินธิบาล (2562 : 74-75) ได้กล่าวว่านักเรียนที่ใกล้ชิดซึ่งเข้าใจผิดคิดว่าจะช่วยให้อ่านหนังสือได้มากและความจำดีขึ้นนั้นไม่เป็นความจริงเพราะรายที่เสพเข้าไปจะเข้าทำนองยิ่งอ่านยิ่งลืม สอดคล้องกับทฤษฎีของ บุรณัตร์ จันทรแดง (2560 : 1) ได้กล่าวว่า กลุ่มผู้เสพยาเสพติดมีภาวะขาดยาฐานจากกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ผู้ขับรถยนต์ และเกษตรกร ไปสู่กลุ่มผู้ว่างงาน กลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และเด็ก ทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียพลเมืองไปเป็นจำนวนมากเพราะยาเสพติดได้ทำลายทั้งสุขภาพและอนาคต

2.4 รายได้ก่อนต้องโทษ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีรายได้ก่อนต้องโทษต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (นุชนาฏ นุกระ, 2554 : 57) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ก่อนต้องโทษ มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำ อาจเนื่องมาจาก รายได้เป็นกำหนดกลุ่มผู้เข้าเสพติด เช่น กลุ่มผู้ต้องขังที่ยากจน ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย จึงทำให้เป็นได้ทั้งผู้เสพและจำหน่าย โดยการรับยาเสพติดจากกลุ่มเพื่อน หรือผู้ค้ารายใหญ่ แล้วนำมาจำหน่ายต่อเพื่อให้ได้ส่วนแบ่งที่เป็นเงินจากการจำหน่ายยานั้น หรือเพื่อให้ได้ส่วนแบ่งที่เป็นยาเสพติดแล้วนำมาเสพ แต่ในส่วนของผู้ที่มีรายได้สูง อาจเป็นกลุ่มผู้ค้ารายใหญ่ ที่ส่งต่อยาเสพติดให้ผู้ค้ารายย่อยไปจำหน่าย โดยที่ตนแค่มีหน้าที่คอยสั่งการไม่ต้องไปสัมผัสกับยาเสพติดโดยตรง และอีกประเด็นหนึ่งคือผู้มีรายได้สูงอาจเป็นเพียงผู้เสพ คือสามารถมีเงินซื้อยาเสพติดมาเสพเองได้โดยง่าย จึงทำให้ผู้ที่มีรายได้ต่างกันมีโอกาสที่จะกระทำผิดได้ไม่แตกต่างกัน

2.5 ประเภทของยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีประเภทของยาเสพติดต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันยาเสพติดมีหลายชนิด มีการแพร่ระบาดทั้งในพื้นที่ชนบท หมู่บ้าน และชุมชนเมืองยาเสพติดที่สามารถหาซื้อได้ง่ายและมีราคาถูกคือ ประเภทแอมเฟตามีนหรือยาบ้า กลุ่มผู้เข้ายาเสพติดรายใหม่จึงใช้เพื่อเป็นการทดลองเสพ เนื่องจากมีราคาถูกและหาได้ง่าย เมื่อเสพจนเกิดความเคยชินและร่างกายจะไม่ตอบสนองต่อยาเสพติดประเภทยาบ้า จึงต้องใช้ปริมาณที่สูงขึ้นหรือค้นหาเสพติดตัวใหม่ที่มีฤทธิ์แรง หรืออาจใช้ยาเสพติดตัวอื่นร่วมกับประเภทยาบ้า เช่น ยาไอซ์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ศูนย์วิชาการด้านยาเสพติด ได้ให้ความหมายของยาเสพติดว่า ยาหรือสารเคมีใดก็ตามที่เมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว ก่อให้เกิดเป็นพิษเรื้อรัง ซึ่งจะทำให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้นแก่บุคคลผู้เสพและสังคม ทั้งจะทำให้ผู้เสพแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ คือมีความต้องการที่จะเสพยานั้น ๆ ต่อเนื่องไป มีความต้องการเพิ่มปริมาณยามากขึ้น และมีภาวะเป็นการติดยา และอยากเสพยาทั้งทางร่างกายและจิตใจ จากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่กระทำผิดประเภทเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) คิดเป็นร้อยละ 84.93 อาจเนื่องมาจาก ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีโอกาสเข้าถึงยาบ้าได้ง่ายกว่ายาเสพติดประเภทอื่น เนื่องจากมีราคาถูกและหาซื้อได้ง่าย

2.6 ฐานความผิด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีฐานความผิดต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีฐานความผิดครอบครองเพื่อจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 53.42 อาจเนื่องมาจาก การกระทำผิดของผู้ต้องขังมีความเกี่ยวข้องกันทั้งการเสพ ครอบครอง จำหน่าย และผลิต นำเข้า ส่งออก เพราะผู้ต้องขังบางรายเมื่อถูกตำรวจจับฐานครอบครองยาเสพติด แต่เมื่อตรวจปัสสาวะกลับพบสารเสพติดในร่างกาย ทำให้ผู้ต้องขังมีฐานความผิดเพิ่มขึ้น หรือในกรณีความที่มีการซื้อยาเสพติดมาเพื่อเสพเท่านั้นในปริมาณมาก แต่กฎหมายได้บัญญัติว่าหากมี

ปริมาณเงินจำนวนที่กำหนดถือว่าเป็นความผิดที่หนักขึ้น เช่น ครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือจำหน่าย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณของยาเสพติดด้วย ทำให้ผู้ต้องขังที่มีฐานความผิดต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำไม่แตกต่างกัน

2.7 กำหนดโทษจำคุก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษจำคุกต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก กำหนดโทษจำคุกเป็นเพียงผลสุดท้ายที่ศาลตัดสินเมื่อมีการกระทำความผิด ยกตัวอย่าง ผู้ต้องขังที่มีฐานะยากจน ไม่มีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่าย จึงได้รับจ้างขนส่งยาเสพติดให้กับผู้ค้ารายใหญ่หรือนายทุนที่มีปริมาณมากเพื่อให้ได้รับค่าจ้างที่สูงขึ้น โดยที่ตนเองไม่ได้ใช้หรือเสพยาเสพติดแต่อย่างใด เพียงแค่ต้องการค่าจ้างไปใช้จ่ายดำรงชีวิตเท่านั้น แต่ผู้ต้องขังอีกกลุ่มหนึ่งเป็นผู้ค้ารายย่อย ระบายยาเสพติดจากผู้ค้ารายใหญ่มาจำหน่าย เพื่อให้ได้เงินส่วนแบ่งจากการจำหน่ายยาเสพติดไปใช้จ่ายดำรงชีวิต และได้ส่วนแบ่งยาเสพติดจำนวนหนึ่งไว้เสพ เมื่อทั้งคู่ถูกตำรวจจับกุมจะเห็นได้ว่าปริมาณของกลางที่เป็นยาเสพติด และปริมาณสารบริสุทธิ์ของยาเสพติดมีผลต่อการพิจารณา คดี ผู้ต้องขังที่มีปริมาณยาเสพติดมากกว่าหรือมีปริมาณสารบริสุทธิ์มากกว่าย่อมได้รับกำหนดโทษที่สูงกว่า ผู้ต้องขังที่มีปริมาณยาเสพติดน้อยกว่าหรือมีปริมาณสารบริสุทธิ์น้อยกว่า แต่ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดเกิดจากการเงินมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษจำคุกต่างกัน จึงมีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำไม่แตกต่างกัน

2.8 จำนวนครั้งต้องโทษจำคุก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีจำนวนครั้งต้องโทษจำคุกต่างกัน มีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเศรษฐกิจและด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (วีระชัย เหล่าลงอินทร์ และคณะ, 2552 : 89) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง พบว่า จำนวนครั้งที่จำคุก มีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ต้องโทษจำคุกครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 78.76 อาจเนื่องมาจาก ผู้ต้องขังที่ต้องโทษจำคุกครั้งที่ 2 มีระยะเวลาพ้นโทษจากเรือนจำไปยังไม่นานและมีแรงสนับสนุนด้านสภาพแวดล้อมภายนอกหลายอย่างทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำได้ สอดคล้องกับทฤษฎีของสำนักวิจัยและพัฒนาระบบด้านทัณฑวิทยา (2549 : 10) การกระทำผิดซ้ำอาจเกิดจากปัจจัยทางสังคม เช่น การยอมรับของสังคม ถ้าสังคมไม่ยอมรับและบีบคั้นผู้พ้นโทษ หรือผู้ถูกคุมประพฤติก็จะกลับไปคบหาสมาคมกับพวกเดียวกันและกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากรองลงมาคือด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ต้องขังมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ไม่มีอาชีพการงานที่มั่นคง ทำให้มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ดังนั้น ควรมีการฝึกอาชีพให้ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขังหรือหลากหลายสาขาอาชีพมากขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริงภายหลังพ้นโทษ และควรมีการสนับสนุนทุนประกอบอาชีพแก่ผู้พ้นโทษ เพื่อให้เขาสามารถเริ่มต้นประกอบอาชีพใหม่ได้ ในส่วนด้านครอบครัว ควรมีการจัดอบรมปรับทัศนคติของผู้ต้องขังเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อครอบครัว และจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวให้มีความรักความเข้าใจกันมากขึ้น

1.2 จากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่อายุ 21-30 ปี และจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตามหลักถือว่าต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับหรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเมื่อเทียบกับตลาดแรงงานในปัจจุบันนี้ โดยส่วนมากนายจ้างได้กำหนดคุณสมบัติการรับสมัครพนักงานเข้าทำงาน วุฒิการศึกษาขั้นต่ำคือจบมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ดังนั้น ควรมีนโยบายให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น อย่างน้อยควรจบการศึกษภาคบังคับหรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับผู้ต้องขังสามารถสมัครงานกับนายจ้างได้ และมีงานที่มั่นคงสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ต่อไป

1.3 จากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่พบปัญหาภายหลังพ้นโทษคือ ไม่มีตำแหน่งงานว่างรองรับ และหากต้องการประกอบอาชีพอิสระกลับไม่มีทุนประกอบอาชีพ จึงทำให้ไม่มีรายได้ ดังนั้น เรือนจำควรจัดให้มีศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ โดยจัดตั้งขึ้นทั้งภายในและภายนอกเรือนจำ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษได้รับการช่วยเหลือรวดเร็วมากขึ้น ทั้งในด้านตำแหน่งงานว่าง และความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำของตัวแปรอื่น ๆ ที่จะทำให้มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม เช่น ตัวแปรทางจิตวิทยา การปรับตัวเมื่อออกสู่สังคม ฯลฯ

2.2 ควรศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เพื่อได้ข้อมูลเชิงลึกในการศึกษาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำ ทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงในเชิงลึกได้มากขึ้น

2.3 ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางสังคมของภาครัฐต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง

เอกสารอ้างอิง

- บุรณ์ตร จันทรแดง และคณะ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ตะเข็บชนแดนลุ่มน้ำโขง. วิทยานิพนธ์คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นัทธี จิตสว่าง. (ม.ป.ป.). หลักทฤษฎีวิทยา : หลักการวิเคราะห์ระบบราชทัณฑ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์.
- นภา อินธิบาล. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด: กรณีศึกษาเรือนจำ กลางชลบุรี. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุชนาฏ มุกระ. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลาง เชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรศพล มนต์มณีรัตน์. (2555). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล. วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันบัณฑิตวิชาการป้องกันประเทศ.
- วีระชัย เหล่าลงอินทร์ และคณะ. (2552). การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.